

v Kozlově čilým společenským životem a přijímala zde četné návštěvy. Mezi její hosty patřil skladatel Bohuslav Martinů, primárius České filharmonie Stanislav Novák, francouzská klavíristka Blanche Selva, přítelkyně Ely Marie Majerová. Přijížděl též profesor Zdeněk Nejedlý a jeho žák Mirko Novák i řada dalších.

Po smrti Ely Švabinské se kozlovská chaloupka stala majetkem dcery Rudolfa a Anny Vejrychových Zuzany Švabinské - Vejrychové (1912–2004), adoptivní dcery Maxe Švabinského, která dlouhá léta chaloupku spravovala a navštěvovala téměř až do své smrti. Také ona zachytila své vzpomínky na Vejrychovu rodinu, Maxe Švabinského a Kozlov na stránkách knihy. Ta nese název Světla paměti (2002). Krátce před smrtí paní Zuzany byla chaloupka i s dochovaným vybavením prodána městu Česká Třebová. Brzy nato začala rozsáhlá rekonstrukce celého objektu se záměrem vytvořit zde expozici připomínající životní osudy rodiny Vejrychovy a Maxe Švabinského. Slavnostní otevření zrekonstruované chaloupky Maxe Švabinského se konalo v září 2006.

1/ ROZHLEDNA NA KOZLOVSKÉM KOPCI

V roce 1930 byla postavena dřevěná rozhledna vysoká 29 m místním odborem Klubu československých turistů z České Třebové. Nová rozhledna, vysoká 55,5 m s vyhlídkovou plošinou ve výšce téměř 33 m, byla zprovozněna v roce 2001.

Otevírací doba: květen, červen, září a říjen - so, ne a svátky 10–18 hod., červenec, srpen - denně 10–18 hod. Kontakt: Tel.: +420 602 144 116.

2/ TURISTICKÁ CHATA MAXE ŠVABINSKÉHO ČP. 58

Postavena v roce 1932 místním odborem Klubu československých turistů z České Třebové, rozšířena byla v roce 1936, do dnešní podoby přestavěna v roce 1941.

Kontakt: Tel.: +420 465 511 011.

3/ KAPLE PANNY MARIE

Dřevěná kaplička postavena v roce 1753. Interiér s oltářem a obrazem P. Marie Zbraslavské. V roce 2004 umístěn do věže nový zvon. Kaplička mimo bohoslužby není přístupna veřejnosti.

4/ UBYTOVNA KOZLOV ČP. 48

Turistická ubytovna poskytující ubytování pro 19 osob. Otevřeno celoročně. Kontakt: Tel.: +420 603 491 666.

5/ CHALOUPKA MAXE ŠVABINSKÉHO ČP. 50

Původní chaloupka pochází z roku 1851, jejím prvním obyvatelem byl František Emanuel Welz. Od roku 1891 byla v pronájmu, později ve vlastnictví umělecky založené rodiny Rudolfa Vejrycha z Prahy, kterou v letech 1895–1919 navštěvoval malíř Max Švabinský. Ten zde, inspirován kozlovskou krajinou a lidmi, vytvořil mnoho výtvarných děl. V roce 1900 spolu s Rudolfem Vejrychem a Otakarem Vaňáčem vyzdobil štít chalupy výjevem „Svatý Václav přijímá dary“. Chaloupka je expozicí Městského muzea Česká Třebová.

Otevírací doba: červen - srpen denně mimo pondělí 9–17 hod., září - říjen so - ne 12–16 hod. Kontakt: Tel.: +420 465 534 516.

6/ PECHÁČKŮV - VEJRYCHŮV STATEK ČP. 12

Statek byl postaven v roce 1807, od manželů Sitařových ho v roce 1900 odkoupil Karel Vejrych. Autorem sgrafita „Zahradníčci“ je Rudolf Vejrych a sgrafita „Žnečka“ Max Švabinský. Statek je ve vlastnictví potomků Karla Vejrycha.

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA ČESKÁ TŘEBOVÁ

Staré náměstí 78, 560 02 Česká Třebová, tel./fax: +420 465 500 211, e-mail: info@ceska-trebova.cz, www.ceska-trebova.cz. Otevřeno: pondělí až pátek 8:30–17:00, červenec a srpen i v sobotu 9:00–13:00.

Vydalo Město Česká Třebová 2016, Text: Mgr. Lenka Špaissová s použitím textů Mgr. Jany Voleské a PhDr. Ludmily Marešové Kesselgruberové, Ph.D. Grafické zpracování, foto: tom@rt Michal Horák

**KOZLOV KRAJ
MAXE ŠVABINSKÉHO
MĚSTO ČESKÁ TŘEBOVÁ**

KOZLOV KRAJ MAXE ŠVABINSKÉHO

Vesnička Kozlov leží pod vrcholem Kozlovského kopce, který svou výškou 601 m n. m. dominuje krajině na západ od České Třebové. Pokud sem návštěvník míří z České Třebové, projíždí březovou alejí, kterou vysázel Karel Vejrych. Vesnička je spjata především se jménem malíře Maxe Švabinského.

Kozlovský kopec je dnes místem oblíbeným a turisty vyhledávaným. Protíná se na něm několik turistických tras, cyklotras i tras pro běžkaře. Kozlovský kopec, jako výletní místo, objevili členové Klubu československých turistů. V roce 1930 byla na jeho vrcholu postavena dřevěná rozhledna, krátce nato i turistická chata. Původní rozhledna se do dnešní doby nezachovala a na jejím místě je od roku

2001 zprovozněna nová. Věž má celkovou výšku 55,5 m a je opatřena vyhlídkovou plošinou ve výšce 33 m. Rozhledna nabízí panoramatické výhledy do krajiny, při dobrém počasí jsou vidět Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky i Kralický Sněžník.

Při procházce Kozlovem zaujme také dřevěná, šindelem obitá kaple Panny Marie Zbraslavské z 18. století. Přesné datum, kdy byla dřevěná kaple postavena, není známo. Pouze dva štítky na věžičce stavby připomínají její založení v roce 1753 a opravu provedenou v roce 1929.

CHALOUPKA MAXE ŠVABINSKÉHO

Chaloupka Maxe Švabinského (čp. 50) leží na okraji vesnice Kozlov pod vrcholkem Kozlovského kopce a nese jméno

svého nejslavnějšího obyvatele, malíře Maxe Švabinského. Ten jezdil do Kozlova na letní pobyt s rodinou Vejrychovou. Ela Vejrychová se později stala jeho ženou. Pobyt v Kozlově ovlivnil především jeho ranou tvorbu. Inspirován vesničkou a jejím okolím, vytvořil zde mnoho děl. Kozlovská krajina, rázovití obyvatelé i samotné stavení mladého umělce okouzlili a natolik umělecky inspirovali, že dnes mluvíme o „kozlovském období“ Švabinského.

Výčet děl náležejících k této etapě malířovy tvorby by byl značně dlouhý, rozmanité jsou i užití techniky. Podobizny individuální i skupinové a zejména krajinné výjevy, které přímo na Kozlově vznikly, nebo odtud čerpaly tematicky, prováděl Max Švabinský v olejomalbě, kresbě, kombinovaných technikách či v grafice.

Na štítu chaloupky můžeme obdivovat malbu „Svatý Václav

přijímá dary“ a ve štítu Pecháčkova statku sgrafito „Žnečka“. Se životem F. E. Welze, rodiny Vejrychové a Maxe Švabinského se můžeme seznámit při prohlídce chaloupky, která je dnes expozicí Městského muzea a je přístupna veřejnosti.

K nejkrásnějším a také nejproslulejším pracím náleží Kulať portrét (1897); Růžový portrét (1898); Chudý kraj (1900); U stavu (1901); Dvě matky (1903); Babička v šálu (1903); Velký rodinný portrét (1905); Malá rodinná podobizna (1912); Letní den (1906); Bílá kamélie (1911); Letní noc (1911). V roce 1910 zde, přesněji na novém průčelí bývalého Pecháčkova statku, vytvořil i sgrafito nazvané Žnečka.

Kolem roku 1915 se však začaly komplikovat vztahy mezi Elou a Maxem. Manželé se posléze odcizili, takže Švabinský přestal Kozlov navštěvovat. Ela Švabinská však žila i nadále

